

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

54-1

BRNO 2013

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 54
Volume 54

Číslo 1
Issue 1

Předseda redakční rady Head of editorial board	Pavel Kouřil
Redakční rada	Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski, Alexander Ruttkay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik
Odpovědný redaktor Editor in chief	Petr Škrdla
Výkonná redakce Assistant Editors	Jiří Juchelka, Soňa Klanicová, Šárka Krupičková, Olga Lečbychová, Ladislav Nejman, Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela
Technická redakce, sazba Executive Editors, Typography	Alice Del Maschio
Software Software	Adobe InDesign CS5
Fotografie na obálce Cover Photography	Putna kultury s MMK nalezená v Popůvkách u Brna (okr. Brno-venkov) Moravian Painted Ware culture vessel found at Popůvky u Brna (Dist. of Brno-venkov)
Adresa redakce Address	Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. Královopolská 147 612 00 Brno IČ: 68081758 E-mail: pv@arub.cz Internet: http://www.arub.cz/prehled-vyzkumu.html
Tisk Print	Azu design s.r.o. Bayerova 805/40 602 00 Brno

ISSN 1211-7250

MK ČR E 18648

Vychází dvakrát ročně

Vydáno v Brně roku 2013

Náklad 400 ks

Časopis je na seznamu neimpaktovaných recenzovaných periodik vydávaných v ČR.

Copyright ©2013 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. and the authors.

Z uvedených objektů lze interpretovat 2 jako hliníky, 3 zásobní jámy a 12 běžných sídlištních jam. Zbývajících 9 zahluobených objektů bylo datováno do novověku. Jedná se o 8 sloupových jam souvisejících s vymezením zemědělských parcel a 1 příkop s kónickými stěnami a rovným dnem. Funkci příkopu nelze vzhledem k nálezovým okolnostem blíže interpretovat.

Druhá etapa byla realizována v pásu o rozměrech cca 175 x 8 m, který probíhal rovnoběžně s plochou první etapy ve vzdálenosti cca 40 m západním směrem. Na ploše bylo identifikováno celkem 46 zahluobených archeologických objektů. Z tohoto počtu bylo možno interpretovat 2 hliníky, 2 zásobní jámy a 12 sídlištních jam, které je možno datovat stejně jako pravěké objekty prozkoumané v první etapě výzkumu do HLS I. Kromě uvedených lengyelských objektů bylo na zkoumané ploše zdokumentováno 29 sloupových jam opět souvisejících s novověkým oplocením. V severní části plochy byl zachycen novověký příkop pokračující z dříve prozkoumané plochy. Další poznatky o výsledcích výzkumu přinese až podrobnější zpracování získaného materiálu a dokumentace.

Jakub Langr, Jindřich Hlas

Resumé

Opava Kylešovice (Opava Bez.). Intravilan der Gemeinde. Lengyelkultur. Siedlung.

PLAVEČ (OKR. ZNOJMO)

„Hraničný“. Neolit. Sídliště? Povrchový průzkum.

Během povrchové prospekce povodí říčky Únanovky (Matoušek et al. v tisku) byly učiněny nálezy pravěkých artefaktů v trati „Hraničný“. Tato poloha se nachází jihovýchodně od obce Plaveč, na hranicích jejího katastru a katastru obce Únanov (obr. č. 11). Jedná se o jihovýchodně orientovaný svah, který je částečně zalesněn. Geografické souřadnice (S-JTSK) pomyslného středu místa nálezů jsou: - 641 322, - 1 186 618. Nadmořská výška místa se pohybuje kolem 310 m n. m.

Kromě novověké a mladohradištní keramiky, která souvisí nejspíše se zemědělským využíváním polohy,

zde bylo nalezeno několik nevýrazných fragmentů pravěké keramiky, kterou můžeme rámcově datovat do neolitu a tři kusy štípané kamenné industrie. Tu reprezentují úštěp z rohovce typu KL II, přepálený rohovec typu KL a mediální část čepele zhotovené z křemičité zvětraliny serpentinitu. Z této polohy se jedná o první nálezy z pravěku. Materiál je uložen na Ústavu archeologie a muzeologie FF MU, Brno.

Povrchové prospekce probíhaly v rámci projektu „Sběry mikroregionu Únanovky“ (MUNI/F0117/2009) - Program rektora na podporu tvůrčí činnosti studentů. Dílčí analýzy získaného materiálu byly provedeny v rámci projektu (GD404/09/H020) - „Moravskoslezská škola doktorandských studií II“.

Jakub Matoušek, Martin Kuča, Jitka Štohandlová

Literatura

Matoušek, J., Kuča, M., Prokeš, L., Štohandlová, J., v tisku: Příspěvek k metodice povrchového sběru: povrchová prospekce mikroregionu povodí říčky Únanovky. Předběžná analýza výsledků. *Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity* M 17.

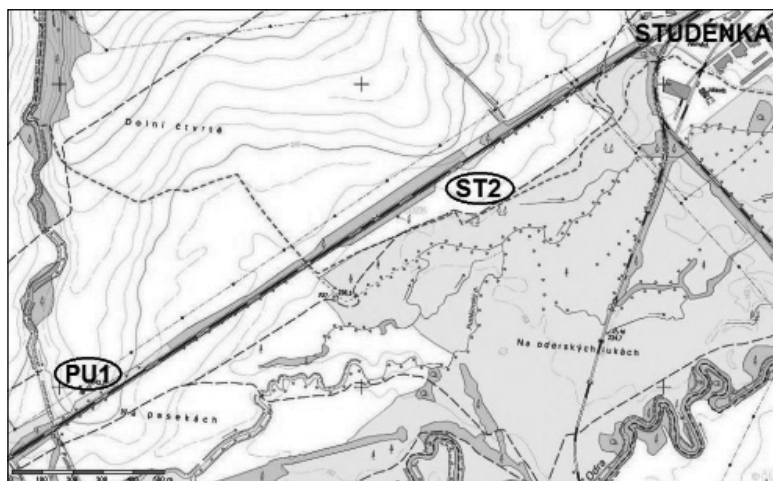
Resumé

Plaveč (Znojmo Dist.), site „Hraničný“. Neolithic Settlement?. Surface survey.

POLEŠOVICE (OKR. UHERSKÉ HRADIŠTĚ)

„Nivy“. Neolit. Sídliště. Záchranný výzkum.

Při pokračování záchranného výzkumu v polešovické pískovně (viz kapitoly Doba bronzová a Doba železná) byly podobně jako v loňském roce (Lečbých 2012) prozkoumány další dvě větší sídlištní jámy nepravidelně oválného půdorysu, jejichž výplň byla tvořena žlutošedou písčitou hlinou a od žlutého písčitého podloží je kromě zmíněného barevného odstínu odlišoval pouze ojedinělý výskyt drobných kousků mazanice. Podle vyzvednutých keramických zlomků náleží tyto jámy období kultury lidu s lineární keramikou. Vedle těchto keramických nálezů se však podařilo získat také několik kamenných nástrojů, ať

Obr. 11. Plaveč „Hraničný“ (okr. Znojmo). Místo nálezů.

Fig. 11. Plaveč „Hraničný“ (Znojmo Dist.). Location of finds.

už drobnějších úštěpů z rohovcové suroviny, či různých kamenných brousků nebo zlomků kamenných zrnůtek. Předpokládáme, že postupné odkrývání tohoto nejstaršího horizontu osídlení, bude probíhat i v následujících letech.

Marek Lečbych

Literatura

Lečbych, M. 2012: Polešovice (okr. Uherské Hradiště). *Přehled výzkumů* 53-1, 138.

Resumé

Polešovice (Uherské Hradiště Dist.). „Nivy“. Two settlement features dated back to the Linear Pottery Culture were excavated during a continuing rescue excavation.

POPŮVKY (K. Ú. POPŮVKY U BRNA, OKR. BRNO- -VENKOV)

„Pod dědinou“. LnK. Sídliště. Záchraný výzkum. S-JTSK 606613.16:1161504.62, 606583.48:1161537.26, 606598.32:1161559.52, 606633.94:1161534.3.

V srpnu a září roku 2012 uskutečnili pracovníci ÚAPP Brno, v.v.i., záchraný archeologický výzkum v trati „Pod dědinou“ v souvislosti s výstavbou skladové haly a prodejny společnosti Velsbike. Uvedená trať se rozkládá mezi východním okrajem intravilánu obce Popůvky, tělesem dálnice D1, ulicí Vintrovna, respektive silnicí II/602 a hranicí s katastrálním územím Troubsko. Samotný stavbou dotčený pozemek se nachází v severním rohu této trati a je umístěn v nadmořské výšce od 290 do 292 m, na temeni plochého svahového hřbetu, který pozvolna klesá jihovýchodním směrem k soutoku Augšperského a Troubského potoka. Jeho přesná poloha je na ZM ČR 1:10 000, list 24-34-03 určena krajními body o souřadnicích 215:203, 219:201, 220:203, 219:205 a 216:206 mm od Z:J s.č.

V zájmovém prostoru bylo zjištěno celkem 8 zahloubených archeologických objektů, které na základě materiálu získaného z jejich výplní náleží do kultury s lineární keramikou. Bezsporně se jedná o pokračování sídlištního areálu, jenž byl objeven již v roce 2003 při výstavbě ne-

dalekého skladového areálu firmy Hempel Coatings (Geisler 2003). Mezi odkrytými objekty jsou zastoupeny jak běžné sídlištní jámy bez možnosti bližší funkční interpretace, tak rozsáhlejší nepravidelné výkopy, vzniklé nejspíše jako nezáměrný důsledek víceúčelové těžby hlíny.

Michal Přichystal

Literatura

Geisler, M. 2003: Popůvky 2003. *Skladový areál Hempel Coatings, s.r.o.* Rkp. nálezové zprávy, č.j. 123/03. Uloženo: Archiv ÚAPP Brno, v.v.i.

Resumé

Popůvky (Kat. Popůvky u Brna, Bez. Brno-venkov). Bei der Rettungsgrabung in der Flur „Pod dědinou“ wurde die Siedlung der Kultur mit der Linienbandkeramik entdeckt.

PROSTĚJOV (K. Ú. VRAHOVICE, OKR. PROSTĚJOV) „Trávníky“. LnK (MMK, eneolit). Sídliště. Záchraný výzkum.

V průběhu roku 2012 byl v souvislosti s výstavbou dvou rodinných domků (manželé Kotrysovi a Spichalovi) proveden záchraný archeologický výzkum v poloze Trávníky na katastru obce Vrahovice. Prozkoumány a zdokumentovány byly celkem tři sídlištní objekty, z toho dva objekty kultury s lineární keramikou a jeden (objekt č. 500) poskytl vedle keramiky LnK i keramiku kultury s moravskou malovanou keramikou a kultury nálevkovitých pohárů. Na pozemku manželů Spichalových byl na profilech východního a západního základového pásu obvodového zdiva zachycen plytký příkop, datovaný materiálem do starší fáze osídlení místa, tedy do kultury s lineární keramikou (obr. 12). Jedná se o novou archeologickou lokalitu, objevenou při budování inženýrských sítí a místní komunikace v roce 2011. Nově získané nálezy prokázaly, že osídlení polohy bylo vícefázové. Dnes lze na základě získané keramiky hovořit o závěru neolitu a středním eneolitu.

Pavel Fojtík, Miroslav Šmíd

Obr. 12. Prostějov-Vrahovice, „Trávníky“. Příkop kultury s lineární keramikou.

Abb. 12. Prostějov-Vrahovice, „Trávníky“. Linearbandkeramischen Graben.